

**UCHWAŁA NR XVII/144/2025
RADY MIEJSKIEJ W TRZCIŃSKU-ZDROJU**

z dnia 19 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2026 – 2028**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) **Rada Miejska w Trzcińsku-Zdroju uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2026 – 2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Trzcińsko-Zdrój.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Trzcińsku-Zdroju

mgr Piotr Przytuła

Załącznik do uchwały nr XVII/144/2025
Rady Miejskiej w Trzcińsku-Zdroju
z dnia 19 grudnia 2025 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE TRZCIŃSKO-ZDRÓJ**

NA LATA 2026 – 2028

Trzcińsko-Zdrój 2025

Spis treści

- . WSTĘP
- .
- .
- . DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TRZCIŃSKU-ZDRÓJU
- . ANALIZA SWOT
- . ADRESACI PROGRAMU
- . CELE PROGRAMU
- .
- . ZASOBY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY TRZCIŃSKO-ZDRÓJ
- . EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU
- .
- . ZAKOŃCZENIE

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2028, zwany dalej „Programem” powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 gminy są zobligowane do realizacji zadania, jakim jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Trzcińsko-Zdrój w latach ubiegłych. Przepisy ww. ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym z nich kładzie się nacisk na wsparcie rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, w drugim na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania dziecka przez rodziców.

Program został opracowany w celu udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Stanowi samodzielny program, który ma służyć wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Podmiotem realizującym zadania ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej na poziomie gminy Trzcińsko-Zdrój jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą jednostkę życia społecznego, odpowiedzialną za wychowanie, opiekę oraz socjalizację młodego pokolenia. To w rodzinie dzieci zdobywają pierwsze doświadczenia, kształtują swoje postawy, wartości oraz uczą się funkcjonowania w społeczeństwie. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, których obowiązkiem jest zapewnienie im opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. Dlatego też tak bardzo ważne jest otoczenie rodziny należyłą uwagą i troską. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającym środowiskiem dla prawidłowego rozwoju dziecka to należy zadbać, aby jak najdłużej ono w niej pozostało. Trzeba więc wspierać rodzinę w prawidłowym wykonywaniu swoich funkcji. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odbierania dziecka z rodziny. Działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Działania instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie bardzo często są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program został opracowany zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jest odpowiedzią na potrzeby rodzin zamieszkujących teren naszej gminy. Program jest integralną częścią polityki społecznej gminy, której celem jest wsparcie rodzin w pełnieniu ich

podstawowych funkcji, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych. Ma on na celu wzmocnienie współpracy różnych instytucji, by jeszcze efektywniej wspierać rodziny w wyzwaniach jakie stawia im codzienność oraz przywrócić im zdolność do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

II. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wynikających z zapisów art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. Obowiązkiem jest podjęcie przez Radę Miejską w Trzcińsku-Zdroju odpowiedniej uchwały, co wynika z art. 179 ust. 2 w/w ustawy. Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w obowiązujących aktach prawnych.

Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U Nr 78, poz.483).
2. Konwencja o prawach dziecka; przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
10. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Treści programu wpisują się w założenia określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcińsko-Zdrój na lata 2026 – 2036.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Trzcińsko-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Gmina Trzcińsko-Zdrój od strony zachodniej graniczy z gminą Chojna, od południowej – z gminami Mieszkowice i Dębno (powiat myśliborski), od wschodniej – z gminą Myślibórz (powiat myśliborski), od północnej – z gminą Banie. Powierzchnia gminy wynosi 170,5 km² i jest podzielona na 12 sołectw. Gminę Trzcińsko-Zdrój tworzy 1 miasto i 20 wsi. Siedzibą gminy jest miasto Trzcińsko-Zdrój, położone w północno-zachodniej części gminy, które od 1271 roku posiada prawa miejskie.

Zasadniczy wpływ na kształt polityki społecznej, zarówno w całym kraju, jak i w gminie Trzcińsko-Zdrój, mają procesy demograficzne. Gmina Trzcińsko-Zdrój z roku na rok boryka się z problemem demograficznym. Liczba mieszkańców systematycznie spada, co wynika z malejącej liczby urodzeń oraz wzrostu zgonów. Dane ukazują poniższe tabele.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców gminy Trzcińsko-Zdrój w latach 2022-2024.

LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY W LATACH 2022 -2024		
2022	2023	2024
5081	5018	4956

Źródło: dane USC.

Tabela nr 2. Liczba zgonów i urodzeń w latach 2022-2024.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
ZGONY	98	62	70
URODZENIA	28	33	14

Źródło: dane USC.

Gmina Trzcińsko-Zdrój jest organem prowadzącym dla 2 szkół podstawowych oraz przedszkola miejskiego:

- Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Trzcińsku-Zdroju;
- Szkoły Podstawowej im. Marka Kotańskiego w Góralicach z filią w Stołecznej;
- Przedszkola Miejskiego w Trzcińsku-Zdroju.

Infrastruktura i baza dydaktyczna placówek oświatowych, dla których samorząd jest organem prowadzącym, jest systematycznie modernizowana, uczniowie mogą korzystać z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Szkoły i przedszkole poza realizacją programów nauczania, oferują różnorodne zajęcia dodatkowe. Zajęcia wspomagające: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, wyrównawcze, rewalidacyjne, logopedyczne, terapeutyczne. Zajęcia przedmiotowe, rozwijające zainteresowania: artystyczne, sportowe, techniczne, przyrodnicze, historyczne. Wszystkie szkoły realizują programy wychowawczo-profilaktyczne, obejmujące treści i działania o charakterze wychowawczym i działania o charakterze profilaktycznym.

Instytucją powołaną do realizacji zadań z zakresu kultury jest Biblioteka i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju, utworzona 01 sierpnia 2021 r., z dwóch instytucji kultury: Trzcińskiego Centrum Kultury i Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej. W strukturze organizacyjnej Biblioteki i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju znajduje się główna biblioteka w Trzcińsku-Zdroju i dwie filie biblioteczne w Góralicach i Stołecznej.

W gminie odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych i sportowych, m.in. rodzinne rajdy rowerowe, Dni Trzcińska. Od kilku lat, przez cały rok, odbywają się zajęcia edukacyjne w Akademii Malucha dla rodziców i dzieci w wieku 1-3 lat. Biblioteka i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju realizuje cykliczne zajęcia w okresie ferii zimowych i wakacji, oferując różnorodne zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne. Realizowane są również programy profilaktyczne: przeciwdziałania przemocy, promowania zdrowego stylu życia.

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Trzcińsko-Zdrój służą obiekty sportowo- rekreacyjne, oraz naturalne warunki przyrodnicze.

Na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój funkcjonują następujące kluby sportowe:

- Miejski Klub Sportowy „Orzeł” ul. Polna 74-510 Trzcińsko-Zdrój,
- Klub Sportowy „Piast” Piaseczno 74-510 Trzcińsko-Zdrój,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Krokus” Góralice,
- Uczniowski Klub Sportowy „Orlik” SP. Trzcińsko-Zdrój,
- Uczniowski Klub Sportowy „Zryw” Góralice.

Gmina Trzcińsko-Zdrój posiada duże zaplecze bazy sportowej, w tym boisko treningowe wraz ze stadionem piłkarskim, dwa kompleksy boisk ORLIK (w Trzcińsku-Zdroju i w Góralicach, ogólnodostępne dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców gminy Trzcińsko-Zdrój), gminną halę widowiskowo-sportową oraz sale gimnastyczne i boiska przyszkolne. W gminie jest kilka siłowni zewnętrznych, są trasy rowerowe, które stwarzają dogodne warunki do uprawiania turystyki rowerowej.

Zadania w obszarze aktywizacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie z filią w Chojnie poprzez działania na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje swoje zadania m.in. poprzez programy i projekty rynku pracy jak np. roboty publiczne i prace społecznie użyteczne, z których korzystają również mieszkańcy gminy Trzcińsko-Zdrój.

Tabela nr 3. Osoby bezrobotne w gminie Trzcińsko-Zdrój zarejestrowane w PUP.

Miasto i Gmina Trzcińsko Zdrój

Stan na dzień	liczba bezrobotnych		w tym z prawem do zasiłku	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
31.12.2021	172	98	14	8
31.12.2022	165	99	13	10
31.12.2023	156	91	10	8
31.12.2024	159	91	6	3

Źródło: PUP Gryfino

IV. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TRZCIŃSKU-ZDROJU

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Zadania pomocy społecznej są określone Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku. Zgodnie z jej postanowieniem, głównym celem pomocy społecznej ma być umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie takich sytuacji życiowych, którym nie są w stanie podołać przy użyciu własnych środków, możliwości i uprawnień. Na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju objął pomocą 109 rodzin z terenu gminy.

Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej pozostaje na zbliżonym poziomie.

Tabela nr 4 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2021-2024.

Liczba rodzin ogółem	2021	2022	2023	2024
	129	101	97	109

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój są niezmiennie od kilku lat bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Tabela 5 Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej - liczba rodzin.

Powody przyznawania pomocy społecznej	Liczba rodzin w latach			
	2021	2022	2023	2024
Ubóstwo	24	12	12	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	10	2	4	3
Bezrobocie	53	31	22	30
Niepełnosprawność	42	43	45	48
Długotrwała lub ciężka choroba	26	33	43	46
Alkoholizm	7	5	6	13

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku- Zdroju.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła zadania asystenta rodziny. Zadania realizowane są w rodzinach przeżywających trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zgodnie z art. 11 ustawy, z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny występuje pracownik socjalny w oparciu o opracowaną diagnozę sytuacji rodziny. Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc asystenta rodziny przydzielanego rodzinie na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na

zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju w latach 2022-2024 zatrudniony był asystent rodziny.

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej i w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w podnoszeniu umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny (nie rzadziej, niż co pół roku);
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2021-2024.

Tabela 6 Asystenci rodziny w gminie w latach 2022-2024.

Zakres danych	2022	2023	2024
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	6	4	6
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	3	5	6
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	21 860	20 554	26 061

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Objęcie rodziny pomocą asystenta nie zawsze prowadzi do odzyskania przez nią zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale rezultaty pracy z rodzinami zależą przede wszystkim od aktywności tych rodzin, woli włączenia się w realizację planu pracy, chęci wprowadzenia zmian w życiu rodzinnym. Dlatego też, gdy pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej stanowi zagrożenie dla jego bezpieczeństwa lub życia, koniecznym staje się odseparowanie go od rodziny i umieszczenie w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej (rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne).

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina Trzcińsko-Zdrój zobowiązana jest do ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wydatki te kształtują się następująco:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku, w ramach realizacji zadania związanego ze wspieraniem rodziny, gmina Trzcińsko-Zdrój poniosła koszty związane ze współfinansowaniem pobytu dzieci w systemie pieczy zastępczej w kwocie

294 863,89 zł (koszt pobytu 16 dzieci w pieczy zastępczej). Na dzień 31 grudnia 2024 r. w pieczy przebywało 11 dzieci.

Na terenie Gminy Trzeńsko-Zdrój funkcjonuje placówka wsparcia dziennego, która pełni znaczącą rolę w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb dziecka. Placówka prowadzona jest w formie opiekuńczej, zapewnia dzieciom w szczególności: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzeńsku-Zdroju przyznawał mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne.

W latach 2021-2024 liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, malała, natomiast znacząco zwiększała się liczba osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne

Zwiększały się również środki finansowe na składki zdrowotne i społeczne. Dane te odzwierciedla poniższa tabela.

Tabela nr 7 Świadczenia rodzinne w latach 2021-2024.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
ZASIŁEK RODZINNY Z DODATKAMI				
Liczba osób	158	131	78	71
Liczba świadczeń	4318	3449	2592	2010
Kwota świadczeń w zł.	496 840	392 857	295 674	233 769
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA				
Liczba osób	25	13	12	15
Liczba świadczeń	25	13	12	15
Liczba świadczeń w zł.	25 000	13 000	12 000	15 000
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY				
Liczba osób	184	182	196	198
Liczba świadczeń	2026	2027	2179	2148
Liczba świadczeń w zł.	437 292	437 507	470 315	463 625
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE				
Liczba osób	28	31	33	44
Liczba świadczeń	299	362	378	497
Liczba świadczeń w zł.	597 921	761 156	924 070	1 464 470
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY				
Liczba osób	5	2	2	1
Liczba świadczeń	34	24	18	2
Liczba świadczeń w zł.	20 880	14 880	11 160	1 240
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA				
Liczba osób	3	1	1	0
Liczba świadczeń	22	12	5	0
Liczba świadczeń w zł.	13 640	7 440	2 580	0
SKŁADKI SPOŁECZNE				
Liczba osób	30	29	29	32
Liczba świadczeń	274	317	316	366

Liczba świadczeń w zł.	133 630	173 120	202 836	294 966
SKŁADKI ZDROWOTNE				
Liczba osób	22	21	24	24
Liczba świadczeń	194	222	248	254
Liczba świadczeń w zł.	30 180	39 135	51 345	69 386

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju udzielał także wsparcia w formie świadczeń alimentacyjnych, których zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 8 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY				
Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	29	21	17	18
Liczba świadczeń	490	416	315	244
Liczba świadczeń w zł.	182 710,95	154 640,12	116 480,00	89 923,68

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju.

V. ANALIZA SWOT

W programie zastosowano analizę SWOT, jako narzędzie identyfikacji usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru Gminy Trzcińsko-Zdrój.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny; - mobilność i elastyczność pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej; - dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej; - zatrudnienie asystenta rodziny; - dobra współpraca z innymi jednostkami działającymi na terenie gminy; - zaangażowanie wielu podmiotów w działania na rzecz rodziny; - realizowane programy profilaktyczne; - funkcjonowanie Placówki Wsparcia Dziennego i zajęć opiekuńczo – wychowawczych w świetlicach wiejskich; - zaplecze kulturalno - oświatowe; - sprawna realizacja świadczeń finansowych i pracy socjalnej na rzecz rodzin; - wspieranie rodzin wielodzietnych „Karta dużej rodziny” i „Zachodniopomorska Karta Rodziny”; - szeroka oferta kulturalna, rekreacyjna	- szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom ośrodka; - niskie kompetencje rodzicielskie rodzin znajdujących się w systemie pomocy społecznej; - wzrost liczby rodzin korzystających z pracy socjalnej; - niska dostępność doradztwa specjalistycznego; - brak możliwości skorzystania z pomocy lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży na terenie gminy; - zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych, lokalowych, kadrowych; - niechęć klientów do zmiany swoich postaw i zachowań; - niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami niosącymi pomoc rodzinie; - rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę).

i sportowa; - zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- przydzielenie asystenta dla rodziny celem wsparcia i pomocy dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej; - aktywność samorządu gminy w osiąganiu standardów ustalonych zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej; - profesjonalizacja kadr pomocy społecznej; - ciągłość realizacji programów profilaktycznych; - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.	- bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw, niechęć do współpracy; - zanik więzi i tradycji rodzinnych; - rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę); - wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży; - uzależnienie członków rodzin od alkoholu, środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych; - ułatwiona dostępność do środków psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży; - zadłużanie się rodzin – konsumpcjonizm; - wzrost kosztów utrzymania rodzin; - niepewność finansowania działań (niestabilność, ograniczone środki finansowe),

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są rodziny z dziećmi z gminy Trzciesko-Zdrój w szczególności:

- rodziny przeżywające długotrwałe trudności opiekuńczo – wychowawcze,
- rodziny wydolne wychowawczo, ale przeżywające okresowe problemy np. utrata pracy, rozpad rodziny, konflikty rodzinne),
- dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym.

VII. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w gminie Trzciesko-Zdrój, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Oczekiwanym efektem realizacji Programu ma być szeroko rozumiana poprawa sytuacji dziecka i rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.
5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Cele będą realizowane poprzez działania, mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz prawidłowe pełnienie ról społecznych. Praca z rodziną będzie połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną, a w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, tworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
Działania/zadania planowane do realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	Jednostka koordynująca: OPS	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028	Jednostka koordynująca: OPS	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii i leczenia uzależnień terapii dla ofiary i sprawców przemocy domowej	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, - Posterunek Policji, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - służba zdrowia	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS	Jednostka koordynująca: OPS	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny			
Działania/zadania planowane do realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny	Jednostka koordynująca: OPS, Urząd Miejski w Trzcińsku-Zdroju	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: Gmina Trzcińsko-Zdrój, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie	Jednostka koordynująca: OPS - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa

i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	- świetlice opiekuńczo-wychowawcze i świetlice wiejskie - Placówka Wsparcia Dziennego - Biblioteka i Centrum Kultury w Trzcińsku- Zdroju		
współpraca z kuratorami sądowymi, policją szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	Jednostka koordynująca: OPS - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, - ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Posterunek Policji, - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa

3. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Działania/zadania planowane do realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Zapewnienie wsparcia asystentów Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko	Realizator: OPS	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka Przebywającego w pieczy zastępczej	Jednostka koordynująca: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, Partnerzy: OPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, służba zdrowia, placówki oświatowe	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, samorząd powiatowy
Monitorowanie sytuacji rodzin po Zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: placówki oświatowe, służba zdrowia, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Wsparcia Dziennego	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny

Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży oraz zapewnienie w niej odpowiedniej liczby miejsc	Realizator: OPS	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny
4. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach			
Działania/zadania planowane do realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Monitorowanie sytuacji rodzin Zagrożonych kryzysem	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: Komisariat Policji, placówki oświatowe, służba zdrowia, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny,
Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom doznającym przemocy	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służba zdrowia, Posterunek Policji, PCPR w Gryfinie-służba zdrowia	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, samorząd powiatowy
Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom borykającym się z problemem alkoholowym	Jednostka koordynująca: Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Partnerzy: OPS, Posterunek Policji, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa

5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

Działania/zadania planowane do realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Realizacja programów profilaktycznych	Realizatorzy: Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, OPS Partnerzy: Placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa
Podnoszenie kwalifikacji Asystentów rodziny, Pracowników socjalnych poprzez udział w kursach szkoleniach, warsztatach, konferencjach	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Działanie ciągłe w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, administracja rządowa, inne źródła
Współpraca asystentów rodziny – udział i organizacja spotkań Asystentów Rodziny	Jednostka koordynująca: OPS Partnerzy: Inne Ośrodki Pomocy Społecznej	Działanie cykliczne w okresie 2026-2028	Samorząd gminny, inne źródła

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2028 mogą być środki finansowe pochodzące z:

1. budżetu gminy,
2. budżetu państwa,
3. środków unijnych,
4. darowizn.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

IX. ZASOBY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY TRZCIŃSKO-ZDRÓJ

1. Urząd Miejski w Trzcińsku-Zdroju,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Trzcińsku-Zdroju,

4. Posterunek Policji w Trzcińsku-Zdroju,
5. Placówka Wsparcia Dziennego w Trzcińsku-Zdroju,
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzcińsku-Zdroju,
7. Placówki oświatowe w gminie Trzcińsko-Zdrój (szkoły podstawowe i przedszkole),
8. Biblioteka i Centrum Kultury w Trzcińsku-Zdroju,
9. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Trzcińsko-Zdrój.

X. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju będzie odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Programu. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań będą corocznie przedkładane Burmistrzowi Gminy Trzcińsko-Zdrój oraz Radzie Miejskiej w Trzcińsku-Zdroju.

W wyniku przewidzianych działań spodziewane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi.
2. Zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców.
3. Podniesienie świadomości o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych.
4. Podniesienie skuteczności świadczonej rodzinom pomocy poprzez zintegrowanie działań wszystkich służb pracujących na rzecz dziecka i rodzin.
5. Poczucie bezpieczeństwa socjalnego.
6. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

XI. MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizacja działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2028 będzie monitorowana i ewaluowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań będą corocznie przedkładane Burmistrzowi Gminy Trzcińsko-Zdrój oraz Radzie Miejskiej. Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie Programu w przyszłości. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami w celu zapewnienia jak najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany.

XII. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Trzcińsko-Zdrój na lata 2026-2028 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzania się z problemami. Konieczne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Kompleksowe działania w tym zakresie mają na celu ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej oraz wspieranie rodziny w sytuacji kryzysu.